УТВЪРДИЛ:

С Т Р А Т Е Г И Я
ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ
В ОБЩИНА РАКИТОВО ЗА ПЕРИОДА 2011 – 2015

Съдържание

Въведение

I. Анализ на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели:

1. Целеви групи;

2. Видове социални услуги;

3. Качество на социалните услуги;

4. Възможност на Община Ракитово за финансиране на социални услуги;

5. Капацитет за предоставяне на социални услуги;

6. Взаимодействие с други услуги в областта на образованието, здравеопазването, пазара на труда и други;

7. Достъпност и устойчивост на социалните услуги;

8. Участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в развитието на социалните услуги;

9. Други важни за развитието на социалните услуги фактори.

II. Предизвикателства, стратегически цели и необходими дейности в областта на социалните услуги.

III. Вид и брой на социалните услуги, предоставяни в специализирани институции, които се планира да бъдат закрити.

IV. Ресурсно обезпечаване.

V. Резултати и индикатори за изпълнение;

VI. Механизъм за участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в дейностите по Стратегията.

VII. Механизъм за периодичен преглед и за актуализиране на Стратегията.

VIII. Отговорни за изпълнението, координацията и контрола органи.

Приложения.

Въведение

Стратегията за развитие на социалните услуги в община Ракитово 2011 –2015 година представя насоките и развитието на социалната политика и предоставянето на социални услуги в общността. Тя е съобразена с утвърдената по реда на чл.36а, ал.5 от Правилника за прилагане на закона за социално подпомагане Стратегия за развитие на социалните услуги в област с административен център град Пазарджик 2011-2015.

Стратегията обхваща 5-годишен период и включва:

1. Анализ на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели:

а) целеви групи видове;

б) социални услуги;

в) качество на социалните услуги;

г) възможност на община Ракитово за финансиране на социални услуги;

д) капацитет за предоставяне на социални услуги;

е) взаимодействие с други услуги в областта на образованието, здравеопазването, пазара на труда и други;

ж) достъпност и устойчивост на социалните услуги;

з) участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в развитието на социалните услуги;

и) други важни за развитието на социалните услуги фактори;

Структурата и съдържанието на Стратегията са разработени и представени в съответствие с нормативните разпоредби на чл.36а(4) ППЗСП. При разработването на Стратегията бяха използвани насоките, препоръките и методическата помощ, получени от централното и териториалните подразделения на Министерството на труда и социалната политика.

Стратегията обхваща планов период от 5 години (2011 – 2015) и включва дейности, които ще се реализират във всички населени места на Община Ракитово. Бенефициенти на дейностите от Стратегията са всички рискови групи – уязвими общности, деца и възрастни в риск, независимо от възрастовите им групи.

I. Анализ на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели:

Анализът на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели се основава на резултатите от изготвения подробен Доклад относно извършен Анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги в община Ракитово, в приложение към Стратегията.

1. Целеви групи;

Анализът на социално-демографската и икономическа ситуация в Община Ракитово очертава някои общи източници на риск за лицата в неравностойно положение:

- изолираността на самотно живеещите стари хора;
- различен тип и степен на увреждания, влияещи на качеството на живот и социалното включване/реализация на индивидите от всички възрастови групи;
- неравностойна позиция на пазара на труда;
- трайна липса на собственост и доходи.

Основни фактори, които пораждат риск за различни групи от населението за община Ракитово са:

– спад в икономическия разтеж, високата безработица, миграционните процеси и някои промени в демографската характеристика на общината ни, които водят до намаляване на финансовите ресурси на семействата и те не могат сами или с помощта на близките си да задоволяват основните си жизнени потребности. Сериозно влияние върху демографското развитие оказват общите за развитите страни демографски процеси: засилена урбанизация, намаляваща брачност и раждаемост, интензивна емиграция. В резултат на тези процеси община Ракитово е засегната от сериозна демографска криза.

- фактори, нарушаващи здравния статус и целостта на семействата: влошаване на здравния статус на член/ове/ от семейството, вродени увреждания на членове от семействата; Увеличен е броя на непълнолетните майки, родили деца. Касае се предимно за непълнолетни майки от ромски произход. Като тенденция се оформя и създаването на семейства с несключен граждански брак-съжителство на семейни начала.

- социални фактори: липса на родителски капацитет и мотивация за отглеждане на децата от биологичните им родители, отпадане от образователната система, понижаване на качеството на образование, нарастване на престъпността, етническа принадлежност, трафик на хора. Рискът от бедност е най-голям в домакинствата, където никой не работи, следван от риска в семейството на деца с един родител и при деца в многодетни семейства.

В преобладаващото число случаи посочените източници на риск изявяват способността си да създават и увеличават рискове съвместно, а не изолирано. По този начин, социалните услуги и дейности, насочени към управление и намаляване на рисковете при рисковите групи, се сблъскват с породените от тях рискови агрегации* - съвкупности от свързани рискове.

1.1. Деца в риск

1.1.1. Деца, отглеждани в институции

На територията на община Ракитово няма разкрити специализирани институции, предоставящи социални услуги за деца. Има 4 деца с увреждания от общината, които са настанени настанени в такива институции в други населени места.

Инвестирането в предучилищна възраст е от решаващо значение и за успешната интеграция на децата в риск в училище.

1.1.2. Деца с увреждания

Намаляване риска от детската смъртност е гаранция за повишаване икономическото и културно развитие на обществото. В сравнение с минали години, смъртността в общината значително е намаляла. Рисков фактор за детската смъртност са неблагоприятните хигиенно-жилищни условия в семейства от ромски произход, както и неспособността да се задоволяват жизненоважните потребности на тези деца.

Не е малък процента на децата, които често боледуват и на децата с хронични заболявания. След направено проучване се установи, че в общината най-голям е процента на острите респираторни заболявания на горните дихателни пътища, вирусни инфекции на гастроинтестиналния тракт и уртикариите.

Според съдържащите се в анализа на ситуацията и оценката на потребностите от социални услуги в Община Ракитово данни, се наблюдават деца с различни форми и степен на увреждания-65:

- с физически увреждания – 45 деца;
- с умствена изостаналост– 20деца;

В община Ракитово не са разрешени следните проблеми:

- по-голямата част от децата с увреждания, настанени в институции, остават изолирани от семействата си;
- много малка част от децата с увреждания посещават детски градини;
- нисък е делът на интегрираните в общообразователните училища;
- не се осигурява достатъчна психологическа подкрепа на родителите на децата с увреждания;
- не достигат квалифицирани кадри за работа с деца с увреждания и техните семейства;
- не е достатъчна както информираността, така и ангажираността на обществото с проблемите на семействата с деца с увреждания;

1.1.3. Други идентифицирани рискови групи деца

В периода 2007 – 2010 година в община Ракитово са идентифицирани рискови групи деца, извън посочените по-горе, както следва:

- Деца, настанени при близки и роднини със заповед;
  - Към 31.12.2007 г. – 14
  - През 2008 година – 16

- През 2009 година – 16
- Към април 2010 – 15

- Деца, получили полицейска закрила:
  - Към 31.12.2007 г. – 0
  - През 2008 година – 2
  - През 2009 година – 2
  - Към април 2010 – 0
- Деца, жертви на насилие:
  - Към 31.12.2007 г. –2
  - През 2008 година – 3
  - През 2009 година – 10
  - Към април 2010 – 7
- Деца, отпаднали от училище:
  - През учебната 2007-2008 година – 29
  - През учебната 2008-2009 година – 23
  - През учебната 2009-2010 година – 35
- Деца в училищна възраст, необхванати от образователната система:
  - През 2008 година – 12
  - През 2009 година – 17
  - През 2009 година – 17
  - През 2010 година – 21
- Деца, извършили кражби
  - Към 31.12.2009 г. – 5
- Деца, извършили насилие
  - Към 31.12.2007 г. –2
  - През 2008 година – 0
  - През 2009 година – 0

До момента в отдел „Закрила на детето" са регистрирани 284 деца в риск, които са предимно изоставени от родителите, деца в риск от изоставяне, деца над които е наложено насилие /в повечето случаи неглежиране/.

С риск от отпадане от училище поради допуснати неизвинени отсъствия са подадени 13 за 2008г. от трите селища на община Ракитово.

Анализът на случаите по които се работи в отдел „Закрила на детето" показва, че няма определена зависимост или определена група деца, които могат да станат жертва на насилие.Касае се по-скоро за безотговорно отношение на родителите към децата си, отколкото целенасочено преследване на определена цел. Факт е обаче, че много от случаите на домашно насилие биват прикрити, а това води до намаляване на ефекта от практическата работа с нуждаещите се от подкрепа лица /деца/.

Насилието в училищата остава скрито или в повечето случаи се разглежда от училищната комисия за противообществените прояви.

Сред източниците на риск, които водят до нарастваща уязвимост на децата, жертви на насилие и/или трафик, са икономическите условия, семейните отношения, ниското образование, липсата на заетост, растящата бедност в общностите им.

Като добри практики, които следва да се подкрепят и развиват, включително и необходимото ресурсно осигуряване, анализът посочва координацията и ефективното взаимодействие на отдела «Закрила на детето» с педагогическите съветници от училищата, полицейските органи от Детска педагогическа стая и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Добри резултати се постигат в конкретните случаи, когато те са консултирани от психолози, които работят с децата и техните семейства. Определени са зоните с повишен риск от противообществени прояви и те са поставени под полицейски контрол по отношение на обществения ред и сигурност.

1.1.4. Деца със специални образователни потребности – интегрирането на децата със специални образователни потребности изисква екипна работа за създаване на подкрепяща среда още в детската градина и в началната училищна възраст за усъвършенстване на модела на оценката на образователните потребности на децата с

увреждания и насочването им към общообразователни училища. Оценяването на децата се извършва от Комисия, заседаваща в Помощно училище „Д-р Петър Берон". Предварителните документи, които се изискват от медицински документ за преглед от психиатър, документ от ТЕЛК или ЛКК. Документите се разглеждат от вътрешна училищна Комисия и след това заедно с подлежащото дете и родителя се представят на ЕКПО / Екип за комплексно педагогическо оценяване/от РИО, в който участват логопед, психолог, специален педагог и учител.

Ресурсното подпомагане се извършва след преценка на ЕКПО при РИО от където става насочването на деца, нуждаещи се от ресурсно подпомагане, а така също и назначаването на ресурсни учители.

1.1.5. Деца на улицата- радващ е факта, че за момента няма регистрирани просещи деца в общината или родители, които да подтикват децата си към просия. Мултидисциплинарен екип от общината ежемесечно следи за идентифициране на просещи деца, но през последната година са отбелязани единични случаи на просене от деца, които не са постоянни. Не може да се говори и за деца живеещи на улицата, което е положително явление за трите населени места в общината. Въпреки, че много от децата живеят в рискова среда и при неблагоприятни семейни битови условия, се установи, че родителите носят отговорност и прилагат необходимия контрол върху децата си, за да не попадат на улицата.

1.1.6. Тежки форми на детски труд- според националното изследване „Проблеми на детския труд в условията на трансформация в България" е установено, че най-тежките форми на детски труд се срещат в домашното стопанство и неформалната икономика. Факторите за прилагане на детски труд са комплексни: бедността, отпадането на детето от образователната система, дисфункционалност на семейството и други.

1.1.7. Деца в интернет- във връзка с повишаване на обществената ангажираност с проблемите на безопасността на децата в интернет, Държавна агенция за закрила на детето популяризира съществуващи телефонни линии за популяризиране на деца в риск, поддържа специализирана страница по темата „Сексуална експлоатация на деца с търговска цел", предвижда разработването на мерки за ограничаване и предотвратяване използването на интернет за привличане на потенциални жертви на трафик на хора.

1.1.8. Деца, настанени при близки и роднини. Настаняването на деца при близки и роднини е една от формите на споделена грижа в рамките на разширеното семейство. Общ брой деца, които са настанени при близки и роднини са 15.Това са случаи, които са минали през Отдел „Закрила на детето" и е наложена мярка за закрила. При тези деца е необходима подкрепа на хората, които са поели грижа за отглеждането на децата вместо техните биологични родители.

1.2. Пълнолетни лица в риск

1.2.1. Пълнолетни лица с увреждания

Основните проблеми на лицата с увреждания са:

- Недостигът на рехабилитация;
- Липсата на клинични пътеки за голяма част от заболяванията;
- Изолацията от пазара на труда;
- Ниските доходи на лицата и семействата им;
- Социалната изолация в общността;
- Липсата на дневна/почасова грижа;
- Недостъпната архитектурна среда.

Идентифицирани са приоритетни нужди от:

- Предоставяне на услуги за възстановяване и рехабилитация;
- Изграждане на умения за независим живот;
- Обучения за активно включване на пазара на труда;
- Достъпна архитектурна среда;
- Подкрепа за социално включване в общността.

1.2.2. Стари хора

15.7 % от населението на община Ракитово /16479-брой жители/ е в надтрудоспособна възраст. За подобряване качеството на живот на тази рискова група е важно да се идентифицират съответните проблемни зони. Често старите хора са самотноживеещи, със съпътстващи заболявания, с ниски доходи и живеещи при влошени битови условия. Липсата на подкрепа от страна на близки от семейството, в комбинация с останалите трудности от ежедневието на възрастните хора, са предпоставка за тяхната институциализация. Веднъж институциализиран, възрастният човек, постепенно се променя и губи понякога и завинаги своите умения за самостоятелен живот. Държавата и общината разходват големи ресурси за издръжка на институции - текущи разходи и персонал, което би могло да се избегне, ако тези хора получат подкрепа в своя дом.

В последните години в община Ракитово се наблюдава нарастване на броя на старите хора, ползващи социални услуги.

В трите селища на общината, социални услуги се предоставят в семейна среда по национална програма – НП"АХУ" и по ОП"РЧР".

Данните за старите хора посочват приоритетна насоченост на дейностите по:

- Осигуряване на достъп до аптеки и помощ при закупуване на лекарства;
- Осигуряване на достъп до медицинска помощ и здравни грижи;
- Осигуряване на социални контакти и психо-социална подкрепа в общността;
- Подкрепа при ежедневните грижи в дома – помощ при самообслужване, подържане на хигиена, пазаруване, придружаване и др.;
- Компенсиране на изолираността спрямо социални и здравни услуги на селата.

1.3. Лица и семейства в неравностойно положение

Лицата и семействата в неравностойно положение са особена рискова група, чиято уязвимост произтича от източници на риск с различен характер – икономически, социални, поведенчески (зависимости), необезпеченост с постоянно жилище и др.

1.3.1. Лица и семейства на подпомагане от Дирекция "СП" – Ракитово.

По-долу са представни данни, актуални към началото на отоплителния сезон 2009 – 2010 (01.12.2009 г.):

01.12.2009г.	**Община Ракитово**
Лица получаващи месечни СП	411
Сам родител, отглеждащ дете	39
Многодетни семейства	10
Самотно живеещи стари хора	14
Възрастни хора, обект на СП	22

Подпомагането по ППЗСП през 2009г. сравнено с предишен период 2007г.-2008г. показва тенденция към намаляване на лицата и семействата, подпомагани по реда на чл.9 от ППЗСП. Причина за това е съвместната ни работа с Д"БТ" по навременното насочване на трудоспособните лица към НП"ОСПОЗ" за общината ни, която се превърна в традиционна форма на заетост за тези граждани от общината ни, които не могат сами да се реализират на пазара на труда. Друга част от подпомаганите лица са започнали работа в частния сектор, а има и такива, които са санкционирани от Д"БТ" след отказ на направеното им предложение за започване на работа.Броя на подпомаганите лица и семейства не е постоянна величина. Тя се влияе от кампаниите по насочване на лицата в програми за заетост, които са алтернатива за започване на работа на голям процент от продължително регистрираните безработни лица и такива, получаващи месечна социална помощ. В летният период, когато има възможност за сезонна заетост, броя на подпомаганите лица също намалява.

1.3.2. Лица освободени от местата за лишаване от свобода - По данни на Областна служба „Изпълнение на наказанията", действащите и приключили наказание пробация лица от община Ракитово през 2010 г. са 4

1.3.3. Наркозависими –2 лица

1.3.4. Просещи лица - През последните години в община Ракитово не се наблюдава тенденция към увеличаване броя на просещите лица от всички възрастови групи.

2. Видове социални услуги;

Съгласно чл. 36., ал. 1 от ППЗСП - социалните услуги се предоставят в общността и в специализирани институции.

Социалните услуги, които се предоставят на територията на община Ракитово са следните:

1. Център за рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания;
2. Дневен център за деца с увреждания;
3. Център за настаняване от семеен тип за възрастни с увреждания;
4. Домашен социален патронаж;
5. Личен асистент по Национална програма „Асистенти за хора с увреждания";
6. Личен асистент по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси";

На територията на община Ракитово няма социални услуги, предоставяни в специализирани институции.

С решение на Министерски съвет №612 от месец октомври 2003г., с изпълнение на програмата за финансова децентрализация, Домашен социален патронаж и културен клуб на пенсионера преминаха в групата на местните дейности като се даде възможност на общината да разкрие нови форми на социални услуги, които да се базират на анализи и критерии за хора нуждаещи се от социална подкрепа.

2.1. Социални услуги в общността, предоставяни на потребители от община Ракитово

2.1.1. Център за рехабилитация и интеграция на хора с увреждания. Разкрит е на територията на община Ракитово със Заповед №РД01-422 от 28.06.2006г. на Изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, считано от 03.07.2006г. с капацитет 60 места. На заседание на Общински съвет е взето Решение №740 от 14.09.2010г. за преместването на ЦРСИХУ в сграда изградена от Социалноинвестиционния фонд на МТСП, съфинансиран от община Ракитово и Решение №739 от 14.09.2010г. за промяна на капацитета от 60 на 70. Услугата е с достъпна архитектурна среда. ЦРСИХУ има оборудване, което е съобразено с всички критерии и стандарти за предоставяне на социални услуги в общността. ЦРСИХУ предлага комплекс от социални услуги, свързани с рехабилитация, социално-правни консултации, професионално обучение и ориентиране, изготвяне на програма за социално включване.

ЦРСИХУ има утвърдено структурно и поименно щатно разписание. Обслужващият персонал се състои от 12 специалиста. Създадени са условия за цялостно обслужване на потребителите през деня свързани със здравни, образователни и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти и оказване подкрепа на близките и семействата им.

2.1.2. Дневен център за деца с увреждания. Социалната услуга е разкрита на територията на общината със Заповед №РД01-13 от 18.12.2008г. на Изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане. Реално функционира на територията на Община Ракитово от 09.03.2009 г. чрез проект „Красива България" към МТСП. Капацитетът на ДЦДУ е 24 деца на възраст от 3 до 18 годишна възраст. Социалната услуга е с достъпна архитектурна среда, покриваща стандартите и критериите за предоставяне на социална услуга на деца с увреждания. ДЦДУ предлага комплекс от социални услуги, свързани с рехабилитация, медицинско обслужване, логопед, психолог. Обслужващият персонал се състои от 10 специалиста.

2.1.3.Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания-резидентен тип. Социалната услуга в общността /резидентен тип/ е разкрита съгласно Решение № 741 от 14.09.2010г., взето на заседание на Общински

съвет-Ракитово. Капацитетът на ЦНСТ е 10 места. Сградата е едноетажна, публична общинска собственост и се състои от 5 стаи, два санитарни възела. Разполага с: 1 занималня, 1 кабинет, 1 телевизионно помещение. Битовата и околна среда са достъпни за хора с увреждания, има оборудване, което е съобразено с всички критерии и стандарти за предоставяне на социални услуги в общността. ЦНСТ има утвърдено структурно и поименно щатно разписание. Обслужващият персонал се състои от 9 специалиста. Създадени са условия за цялостно обслужване – 24 часова седмична грижа с медицинско обслужване.

2.1.4. Домашен социален патронаж. Услугите, които се предоставят от Домашен социален патронаж са насочени към обслужване на възрастни хора и хора с увреждания срещу заплащане, съобразно техните нужди и желания за подобряване на условията им на живот, в социално-битов, публично-правен и здравословен аспект. Извършва се ежедневна доставка на топла храна в дома, санитарно обслужване, социално – битово обслужване, помощ при извършване на прегледи, консултации и изследвания в здравни заведения. Домашният социален патронаж работи целогодишно и оказваа подкрепа в домовете на потребителите и по този начин се осъществява превенция на институализацията. Дейността се финансира от бюджета на Община Ракитово.

2.1.5. Личен асистент по Национална програма „Асистенти за хора с увреждания”. През 2010г. бяха променени условията за включване в националната програма „АХУ”, като се предостави възможност в тази програма да останат най-тежките случаи, а останалите на проектен принцип да се насочат към ОП „Развитие на човешките ресурси”. Услугата се предоставя от Дирекция “Социално подпомагане” – Ракитово.

Капацитет на услугата по НП “АХУ”

- 2008г. –32
- 2009г. –25
- 2010г. -15

2.1.6. Личен асистент по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. През 2010г. услугата се предоставяше от Дирекция “Социално подпомагане” – Ракитово. От януари 2011 г. услугата - Личен асистент по ОП “РЧР” е предоставена на община Ракитово като партньор на Агенция за социално подпомагане.

Капацитет на услугата по ОП “РЧР”

- 2008г. – 15
- 2009г. – 15
- 2010г. – 35
- 2011г. - 46

2.1.7. Социален асистент по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” по Проект „Грижа в семейна среда за хора в нужда от Община Ракитово”. Услугата се предоставя през 2009-2010 г. от Община Ракитово. Реално се предоставяха услугите в рамките на 12 човека самотно живеещи възрастни хора и хора с увреждания. За тях се грижеха 6 социални асистенти. Целите на услугата са свързани с осигуряване достоен живот чрез грижа в домашна среда, подобряване социалното включване на самотните възрастни хора като се намали риска от институционализиране и се подкрепи реинтегрирането им в обществото.

Капацитет на услугата по ОП “РЧР” - 12

2.1.8. Домашен помощник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Услугата се предоставя през 2009-2010 г. от Община Ракитово по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”, чрез проект “Грижа в семейна среда за хора в нужда от Община Ракитово”. Целите на услугата са свързани с осигуряване достоен живот и гарантиране достатъчно независимост на самотни възрастни хора над 65-

годишна възраст чрез грижа в домашна среда, подобряване обслужването на самотни възрастни хора, подобряване социалното включване на самотните възрастни хора като се намали риска от институционализиране и се подкрепи реинтегрирането им в обществото.

Капацитет на услугата по ОП “РЧР” -16

Предоставянето на услугите “личен асистент”, „социален асистент” и “домашен помощник” на деца и лица с увреждания е особено важно както за самите потребители, така и за техните близки, които имат възможността да се реализират на пазара на труда, да отглеждат потребителите в дома си и не на последно място е метод на превенция на институционализацията на децата и възрастните хора с увреждания.

Анализът потвърди необходимостта и целесъобразността на прилагане на тази форма на социално подпомагане при деца и лица с увреждания като услуга в местната общност.

2.2. Развитие на съществуващите социални услуги

Общите изводи за наличните социални услуги са представени по-долу по рискови групи и видове услуги. Отчитайки трайно неблагоприятните социално-икономически и демографски тенденции във всяка от рисковите групи, се стига до извода, че планирането, поддържането, разширяването на съществуващите и разкриването на нови социални услуги трябва да става при максимално ефективно използване на ресурсите, с цел посрещане нуждите и предоставяне на подкрепа на максимален брой лица в риск. Необходимо е да се установят и прилагат стандарти за качество на обслужване, които да включват показатели относно икономичност, ефикасност и ефективност, включително спрямо разходи на комплекса от дейности, които формират съдържанието на всяка предлагана услуга. Заедно с това, трябва да се предвидят механизми на текущо управление, координация и контрол и периодичен мониторинг, така щото изградената система да придобие в максимална степен гъвкавост и адаптивност спрямо настоящите и бъдещи потребности на обслужваните лица и семейства в контекста на динамично променящи се вътрешни и външни фактори на средата.

В частност, в рамките на анализа на състоянието бяха направени следните изводи относно наличните социални услуги:

2.2.1. Изводи за социалните услуги за деца:

- Процесът на реформиране на ДДЛРГ и ДМСГД е важен етап в процеса на деинституционализация, с изключително висока социална значимост. Положителна стъпка е изпълняването на функции, свързани с превенция на институционализацията на деца в риск от общността, чрез предоставяне на дневна и седмична грижа за деца на семейства в риск; осъществяване на дейности в подкрепа на пълната реинтеграция на тези деца в семейства им от специализираните институции, и получаването на социални услуги в общността, каквито услуги се предоставят в община Ракитово от Дневния център за деца с увреждания
- Засилване на тенденцията услугите, насочени към рискови групи деца, да се насочват и към техните родители от налични рискови групи в областта (млади майки с риск да изоставят децата си, бедни и самотни родители с нисък родителски капацитет; подкрепа на осиновители, родители на деца с отклоняващо се поведение);

2.2.2. Изводи за социалните услуги за възрастни:

- В община Ракитово функционират социални услуги в общността, които са насочени към лица с увреждания, но има лица с психични заболявания , които живеят сами, няма кой да контролира посещението им при личния лекар и специалист, както и редовния прием на задължителните лекарства за лечение;
- Потребността от настаняване в институции е минимална за сметка на прогресивно нарастване на потреблението на социални услуги в общността;

- Предлаганите алтернативни социални услуги на територията на община Ракитово покриват до голяма степен реалните потребности и обхващат широк кръг от рискови групи;
- Развитието на социални услуги, техният обхват и насоченост към целеви групи, е резултат преди всичко на възможности за финансиране, не толкова на предварително планиране и конструиране на услугите;
- За хората с увреждания, живеещи в населените места Ракитово, Костандово и Дорково е осигурена възможност за ползване на социални услуги в общността чрез предоставяне на социалните услуги „Социален асистент", „Домашен помощник" и "Личен асистент". Териториалният обхват е ключов по отношение на увеличаване на достъпността на услугите.

2.3. Разкриване на нови социални услуги

В контекста на изработения общински Анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социалните услуги в община Ракитово, във връзка с разработването на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Пазарджишка област, на заседание на Общински съвет е взето решение № 812 на 28.01.2011г. с Протокол №068 в община Ракитово да участва с Проект „Общностен център за деца и семейства-община ракитово с целеви групи деца от 0 до 7 години и техните родители" по Програма „Социално включване" на Минстерство на труда и социалната политика.

2.4. Препоръки към бъдещето развитие на социалните услуги в община Ракитово

2.4.1. Препоръки към социални услуги за деца и семейства в риск

- Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата;
- Подобряване здравето на децата;
- Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца;
- Насърчаване участието на децата при формиране и изпълнение на политики, свързани с техните права и отговорности.
- Осигуряване на правото на детето да живее със своите родители
- Да се насочат усилията към подобряване на уменията за родителстване и промяна на отношението към детето
- Осигуряване на правна помощ;
- Подкрепа на доходите на семействата, чийто деца са застрашени от социално изключване.

2.4.2. Препоръки към социални услуги за пълнолетни лица в риск

Работната група посочи като уместни следните, произтичащи от резултатите от анализа препоръки към бъдещето развитие на социалните услуги за пълнолетни лица в риск от община Ракитово:

- Осигуряване устойчивост на социалната услуга „Личен асистент" като алтернатива на институционализацията и като средство за подкрепа за достоен самостоятелен живот в домашна среда на лицата в риск и след преминаването им към общините;
- Продължаване предлагането и разкриването на нови социални услуги, компенсиращи ниските доходи – домашен социален патронаж, социални трапезарии, както и предоставяне на комплекс от услуги за подържане на социални контакти за самотноживеещи и участието им културни мероприятия;
- Наличието на значителен брой социално подпомагани лица, предимно малцинствени групи, самотни възрастни с ниски доходи, обуславя необходимостта от разкриване на нови социални услуги с въвеждане на облекчения за тези категории лица;
- Изграждане на иновационни услуги, използващи съвременна комуникационна и компютърна техника.
- Създаване на нови работни места за хората в бедност и регулиран трудов пазар– развитие на социална икономика с осигуряване на заетост на хора с увреждания и

хора с ниска квалификация; деферинциран подход, който да отчита спецификата на различните рискови групи и да предлага обучения за квалификация и преквалификация;

Показатели за оценка на социалните услуги

Анализът и оценката на социалните услуги за целите на Стратегията включва констатация относно необходимостта от система от показатели, относно тяхното качество, капацитет, достъпност и устойчивост, както и ресурсната им обезпеченост. За да се управлява икономично, ефикасно и ефективно е необходимо своевременно да се измерва и оценя напредъка към повишено качество на живот на лицата и семействата в риск и в техните местни общности.

3. Качество на социалните услуги;

Качеството на социалните услуги се измерва чрез икономичността, ефективността и ефикасността на комплекса дейности, които те включват. Подходящ продължителен показател за качеството на доставяните социални услуги е степента на удовлетвореност на потребителите на услуги. Добра практика е тя да се измерва постоянно чрез анкети, социологически проучвания, интервюта и др. В контекста на балансираната система от показатели за ефективност този и други показатели следва да се съпоставят със стойностите на преките показатели за текущо изпълнение.

4. Възможност на Община Ракитово за финансиране на социални услуги;

Финансовото осигуряване на социалните услуги се осъществява по два основни начина: централизиран и децентрализиран.

От 2003 година се прие решение на Министерски съвет за разделение на дейностите на делегирани от държавата и дейности, финансирани от местни приходи, като се разделиха отговорностите между държавата и общините.

Делегираните от държавата дейности станаха ангажимент на държавата, а местните дейности се осигуряват от собствените приходи на общините.

За делегираните от държавата дейности размерът на средствата, които ще се изразходват за социални услуги, се определят всяка година със Закона за държавния бюджет за съответната година.

Водещото във финансирането на разходите за делегираните от държавата дейности е размерът на тяхната сума, изчислена на база на приетите единни стандарти, които включват броя на персонала, размера на заплатите и осигурителните плащания и размера на издръжката.

Държавата поема отговорността да осигурява необходимите финансови ресурси за тези дейности.

Събраните такси за делегираните дейности се определят с Тарифа за таксите за социални услуги, финансирани от републиканския бюджет и се превеждат по сметка във фонд „Социално подпомагане" към Министерство на труда и социалната политика.

С решение на Общинския съвет за сметка на местните данъци и такси и други приходи с общински характер могат да се завишават нормативно определените разходи на делегираните от държавата дейности.

5Капацитет за предоставяне на социални услуги;

Капацитетът за предоставяне на социалните услуги се измерва чрез максималния брой на потребителите на социални услуги, които могат да бъдат обслужени за единица време (ден, месец, година).

6Взаимодействие с други услуги в областта на образованието, здравеопазването, пазара на труда и други;

Необходимостта от ефективно взаимодействие с други услуги - в областта на образованието, здравеопазването, пазара на труда и други – следва от избора на комплексния системен подход към социалните услуги.

7Достъпност и устойчивост на социалните услуги;

Достъпността на социалните услуги се измерва чрез относителния дял на потребителите на дадена социална услуга в целевата (рискова) група, към която

принадлежат. Устойчивостта на социалните услуги определяме (качествено) чрез динамиката на средния брой на доставените услуги за целия период на планиране.

8Участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в развитието на социалните услуги;

Участието на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в развитието на социалните услуги е необходимо съдържание на подхода на планиране на социалните услуги.

9Други важни за развитието на социалните услуги фактори.

Местно самоуправление и ангажираност на гражданското общество в местната общност.

II. Предизвикателства, стратегически цели и необходими дейности в областта на социалните услуги.

1. Визия и мисия за развитие на социалните услуги в община Ракитово

ВИЗИЯ: За всеки гражданин на община Ракитово - гарантирана възможност за самостоятелен живот с високо качество и пълноценно участие в обществения и социален живот на местната общност.

МИСИЯ: Чрез системен подход изграждане капацитет за ефективно управление на мрежа от комплексни социални услуги, която преобразува предоставените ресурси в повишено качество на живот в местната общност.

3. Стратегически цели

Стратегическите цели съответстват на необходимото преобразуване на стратегическата визия в резултати. В добрия случай те са специфични, измерими, достижими, реалистични цели, с определен срок за постигането им. Стратегическите цели са съобразени с резултата от изготвения от Община Ракитово анализ на състоянието. Те са в съответствие и с нормативните изисквания, както и с целите на националните стратегически документи и областната стратегия за развитие на социалните услуги.

IV. Ресурсно обезпечаване.

Ресурсното обезпечаване на изпълнението на мерките и дейностите на Стратегията се осъществява чрез бюджета на Община Ракитово.

V. Резултати и индикатори за изпълнение

Резултатите и индикаторите за изпълнение се разглеждат в контекста на мрежовата структура на системата от социални услуги на територията на община Ракитово.

VI. Механизъм за участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в дейностите по Стратегията.

Механизмът за участие на гражданското общество, доставчици и потребители на социални услуги в дейностите по Стратегията е в съответствие с нормативно регулираните им функции.

VII. Механизъм за периодичен преглед и за актуализиране на Стратегията

Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Ракитово обхваща 5-годишен период (2011 – 2015), в който се обособяват два етапа с продължителност 3 и 2 години за изпълнение на стратегията, които включват подготовка и оперативно планиране.

Подготвителният етап продължава до края на I-во полугодие на 2011 година.

По време на подготвителния етап се извършват:

- Изготвяне и приемане на Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Ракитово;
- Оперативно планиране на интервенциите през първите 3 години;
- Изработване на План за действие за 2011 г.;

VIII. Отговорни за изпълнението, координацията и контрола органи

Кметът на Община Ракитово подпомаган от Общинска администрация, организира разработването и утвърждава Стратегията за развитие на социалните услуги на общинско ниво, разгледана в Обществения съвет и съгласувана с Дирекция "Социално подпомагане" - Ракитово. Осигурява съответствие на разработената, приета и изпълнявана Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Ракитово 2011-2015 с Областната стратегия. Координацията и контрола по изпълнението на Стратегията се извършва по регламентираните в Закона за социално подпомагане, Закона за регионално развитие и Закона за местното самоуправление и местната администрация, условия и ред.

Общественият съвет обсъжда и съгласува Стратегията. Изслушва, обсъжда и приема годишни информации за изпълнение на Стратегията, както и Междинната оценка и Финалната оценка на въздействието. При необходимост, Обществения съвет прави предложения за сключване на споразумения за сътрудничеството при изпълнение на Стратегията.

Дирекция "Социално подпомагане" - Ракитово осъществява оперативната и техническа координация за изпълнение на Стратегията. Д "СП", съвместно с Община Ракитово, изготвя и представя на Кмета на Общината за внасяне в Общински съвет - Ракитово на годишни информации относно изпълнението на Стратегията.

Общински съвет - Ракитово, по предложение на Кмета на Община Ракитово и след съгласуване с Д "СП" и Обществения съвет по чл.35 от ЗСП, приема в срок до 30 април всяка година годишния план за развитие на социалните услуги в община Ракитово. При приемането на годишния план се представя и доклад за текущото изпълнение (доклад за изпълнение на плана за развитие на социалните услуги за предходната година).

Приложения: Таблици – 8 броя;

1. План за развитие на социалните услуги 2011 г.
2. Средства за финансиране на налични социални услуги в община Ракитово съгл.РМС №715/01.10.2010 г.;
3. Средства за финансиране на планирани социални услуги в община Ракитово съгл.РМС №715/01.10.2010 г.;
4. Налични социални услуги в община Ракитово, финансирани от общинския бюджет, национални програми и проекти;
5. Обобщена таблица за наличните социални услуги в община Ракитово;
6. Обобщена таблица за планираните социални услуги в община Ракитово;
7. Логическа рамка на Стратегията за развитие на социалните услуги в община Ракитово 2011-2015
8. Балансирана система от показатели за ефективност.